

УДК 368.023.5(477)

О. І. Панченко, канд. екон. наук**Т. В. Савченко**, студентка

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕРЕСТРАХУВАЛЬНОГО РИНКУ УКРАЇНИ**Е. И. Панченко**, канд. экон. наук**Т. В. Савченко**, студентка

Черниговский национальный технологический университет, г. Чернигов, Украина

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЕРЕСТРАХОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ**Olena Panchenko**, PhD in Economics**Tatiana Savchenko**, student

Chernihiv National University of Technology, Chernihiv, Ukraine

PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT UKRAINE REINSURANCE MARKET

Стаття присвячена розгляду проблем функціонування ринку перестрахування в Україні. У дослідженні сформульовано авторське визначення процесу перестрахування, розкрито роль та значення перестрахування для подальшого розвитку вітчизняного страхового ринку, а також надана його класифікація за різними ознаками. За допомогою статистичних даних проведено аналіз сучасного стану перестрахувального ринку в Україні, визначені особливості його функціонування з погляду вхідного та вихідного перестрахування і структурних складових, а також виявлені тенденції його розвитку в умовах макроекономічної нестабільності. На основі проведеного аналізу визначені проблеми реалізації перестрахування, обґрунтована необхідність їх вирішення, а також запропоновано заходи, спрямовані на вдосконалення перестрахування в умовах інтеграції національного ринку у світовий перестрахувальний простір.

Ключові слова: страхування, перестрахування, перестрахувальний ринок, перестрахові премії, перестрахові виплати.

Статья посвящена рассмотрению проблем функционирования рынка перестрахования в Украине. В исследовании предоставлено авторское определение процесса перестрахования, раскрыта роль и значение перестрахования для дальнейшего развития отечественного страхового рынка, а также предоставлена его классификация по различным признакам. На основе статистических данных проведен анализ современного состояния перестраховочного рынка в Украине, определены особенности его функционирования с точки зрения входящего и исходящего перестрахования и структурных составляющих, а также выявленные тенденции его развития в условиях макроэкономической нестабильности. На основе проведенного анализа определены проблемы реализации перестрахования, обоснована необходимость их решения, а также предложены меры, направленные на совершенствование перестрахования в условиях интеграции национального рынка в мировое перестраховочное пространство.

Ключевые слова: страхование, перестрахование, перестраховочный рынок, перестраховочные премии, перестраховочные выплаты.

The article deals with the problems of the reinsurance market in Ukraine. The study authors' definition process provided reinsurance The role and importance of reinsurance for the further development of the domestic insurance market, and given its classification on different grounds. Through statistical analysis of the current state of the reinsurance market in Ukraine, the features of its functioning in terms of incoming and outgoing reinsurance and structural components, as well as the tendencies of its development in terms of macroeconomic instability. Based on the analysis of the implementation problems identified reinsurance necessity of their solution, and proposed measures to improve reinsurance in the integration of the national market in the global reinsurance space.

Key words: insurance, reinsurance, reinsurance market, reinsurance premiums, reinsurance payments.

Постановка проблеми. Перестрахування є необхідним і важливим елементом розвитку страхового захисту в Україні, який забезпечує фінансову стійкість і стабільність як окремої компанії, так і ринку страхування в цілому. Водночас, становлення перестрахування відбувається в умовах економічної та політичної нестабільності в суспільстві, невідповідності страхового законодавства сучасним вимогам, відсутності страхової культури та низького рівня життя громадян. Тому дослідження сучасного стану вітчизняного ринку перестрахування та виявлення наявних проблем, а також визначення перспективних напрямків його розвитку є актуальним і своєчасним.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичні та методологічні основи перестрахування неодноразово досліджували вітчизняні вчені, зокрема: В. Д. Базилевич,

А. О. Бойко, Ю. М. Дьячкова, Л. О. Позднякова, О. Д. Заруба, Н. В. Ткаченко, О. М. Віленчук та багато ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте в період макроекономічної нестабільності та динамічних змін в організації страхового захисту суспільства існує потреба у проведенні дослідження ринку перестрахування та надання оцінки основним параметрам його функціонування.

Метою статті є визначення проблем перестрахувального ринку України та встановлення напрямків його вдосконалення в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Перестрахування є важливим фінансовим важелем зменшення впливу наслідків різноманітних ризиків на діяльність страхових компаній, за рахунок передачі їх повністю або частково іншим страховикам. Формування такої системи перестрахувальних відносин забезпечує фінансову надійність страхових операцій та сприяє розвитку страхового ринку.

У фаховій літературі етимології слова «перестрахування» приділено значну увагу, тому існують різні підходи до визначення поняття перестрахування (табл. 1).

Таблиця 1

Різні підходи до визначення поняття перестрахування

Джерело	Визначення
Стаття 12 Закону України «Про страхування»	Перестрахування – це страхування одним страховиком (цедентом, перестрахувальником) на визначених договором умовах ризику виконання частини своїх обов’язків перед страхувальником у іншого страховика (перестраховика) резидента або нерезидента, який має статус страховика або перестраховика, згідно з законодавством країни, в якій він зареєстрований
Дахно І. І.	Перестрахування – це система економічних відносин між страхувальниками, яка дозволяє страховій фірмі, що уклала договір страхування, передати взяті на себе ризики іншим страховим компаніям – перестраховикам
Гінзбург А. І.	Перестрахування є страхуванням одним страховиком на визначених договором умовах ризику виконання всіх або частини своїх зобов’язань перед страхувальником у іншого страховика
Дьячкова Ю. М.	Перестрахування – це особливий вид договірних економічних відносин, у процесі яких страховик (надалі цедент), приймаючи на страхування ризики, визначену частку по них з урахуванням своїх фінансових можливостей з метою забезпечення фінансової стійкості і рентабельності страхових операцій передає на погоджених умовах іншим страховикам (перестраховикам)
Бойко А. О.	Перестрахування – це галузь страхування, яка являє собою процес передачі визначеної на основі договору частки відповідальності за прийнятими на страхування ризиками одним страховиком (цедентом) з урахуванням власних фінансових можливостей іншому страховику (цесіонеру), та подальшої (в разі необхідності) передачі відповідальності виконання зобов’язань перестраховиком (ретроцедентом) іншому перестраховику (ретроцесіонеру) з метою забезпечення відповідного рівня фінансової стійкості, диверсифікації страхового портфеля та рентабельності діяльності учасників даного процесу

Дослідження визначень поняття «перестрахування» свідчить про відсутність єдиного підходу до його трактування. Кожне визначення має спільну основу, яка уточнюється або доповнюється з різних поглядів, однак повністю не розкриває поняття «перестрахування», тому доцільним є виокремлення визначення, яке, на нашу думку, відображає повною мірою сутність цього поняття.

Отже, перестрахування – це самостійна галузь страхового ринку, яка являє собою систему економічних відносин, що дозволяє здійснити передачу страховиком визначеної в договорі частини відповідальності за прийнятими на страхування ризиками, з урахуванням фінансових можливостей, перестраховику для утримання фінансової стійкості, диверсифікації страхового портфеля та забезпечення беззбиткової діяльності учасників процесу перестрахування.

Залежно від прийнятих критеріїв перестрахування можна класифікувати за різними ознаками, а саме:

- за способом дії – на активне або вихідне (передача ризиків у перестрахування) і пасивне або вхідне (прийняття ризиків на перестрахування);
- за розміщенням ризиків – на вітчизняне (внутрішнє) і зарубіжне (зовнішнє);
- за способом розподілу ризиків – на пропорційне та непропорційне;
- за методом передачі ризиків – на факультативне (добровільне), облігаторне (обов'язкове) і факультативно-облігаторне або облігаторно-факультативне (змішане);
- за формами здійснення – на пропорційне (квотні договори, договори ексцеденту суми та квотно-ексцедентні договори) і непропорційне (договори ексцеденту збитку і ексцеденту збитковості) [2].

Для оцінювання сучасного стану вітчизняного ринку перестрахування та визначення проблем у процесі його функціонування необхідно провести комплексне дослідження організації перестраховального захисту, що включає порівняння основних показників перестраховальної діяльності, аналіз перестраховального ринку за вхідними та вихідними потоками, а також визначення чинників, які впливають на його розвиток.

Основні показники ринку перестрахування, представлені в табл. 2, свідчать про те, що на фоні зменшення обсягів страхових премій у 2014 р. (-6,6 %), динаміка суми страхових премій, сплачених на перестрахування, має позитивний характер (+11,0 %).

Таблиця 2

Динаміка показників перестраховального ринку, млн грн

Показники	Роки					Темп приросту, %			
	2010	2011	2012	2013	2014	2011/ 2010	2012/ 2011	2013/ 2012	2014/ 2013
Страхові премії, отримані страховими компаніями	23 081,7	22 693,5	21 508,2	28 661,9	26 767,3	-1,7	-5,2	33,3	-6,6
Страхові виплати	6 104,6	4 864,0	5 151,0	4 651,8	5 065,4	-20,3	5,9	-9,7	8,9
Сплачено на перестрахування, у т. ч.:	10 745,2	5 906,2	2 522,8	8 744,8	9 704,2	-45,0	-56,8	246,6	11,0
- перестраховикам-резидентам	9 753,9	4 723,5	1 230,8	7 110,4	8 173,7	-51,6	-73,9	477,7	15,0
- перестраховикам-нерезидентам	991,3	1 182,7	1 292,0	1 634,4	1 530,5	19,3	9,2	26,5	-6,4
Виплати, компенсовані перестраховиками, у т. ч.	508,6	731,6	537,8	486,7	640,9	43,8	-26,5	-9,5	31,7
- перестраховиками-резидентами	219,0	164,8	181,1	85,2	172,4	-24,7	9,9	-53	102,3
- перестраховиками-нерезидентами	289,6	566,8	356,7	401,5	468,5	95,7	-37,1	12,6	16,7
Отримані страхові премії від перестраховальників-нерезидентів	192,3	429,1	275,4	324,0	12,9	123,1	-34,8	17,6	-96,0
Виплати, компенсовані перестраховальникам-нерезидентам	1837,1	578,0	15,9	27,4	9,9	-68,5	-81,5	72,3	-63,9

Джерело: [4].

До того ж темпи приросту виплат, компенсованих перестраховиками, більші ніж темпи приросту страхових виплат. Це свідчить про те, що для забезпечення своєї діяльності страхові компанії продовжують використовувати перестрахування.

Частка вихідного перестрахування у валових страхових преміях у 2014 р. становила 36,3 %, що на 5,8 % перевищує аналогічний показник минулого року, на 24,6 % більше показника 2012 р. та на 10,3 % більше показника 2011 р. Однак така динаміка свідчить не стільки про зростання частки перестрахування, як про відновлення його обсягів, оскільки у 2010 р. частка перестрахування у валових преміях становила 46,6 % (рис. 1).

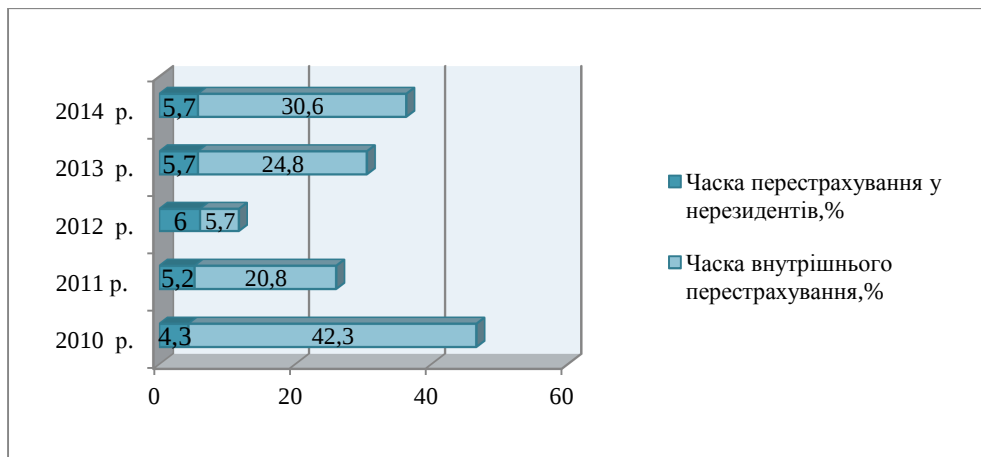

Рис. 1. Частка вихідного перестраховання у валових страхових преміях

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Протягом 2013–2014 рр. помітно збільшились обсяги внутрішнього перестраховування з 48,8 до 84,2 %, а частка нерезидентів у вихідному перестраховуванні має тенденцію до суттєвого зменшення з 51,2 до 15,8 % (рис. 2).

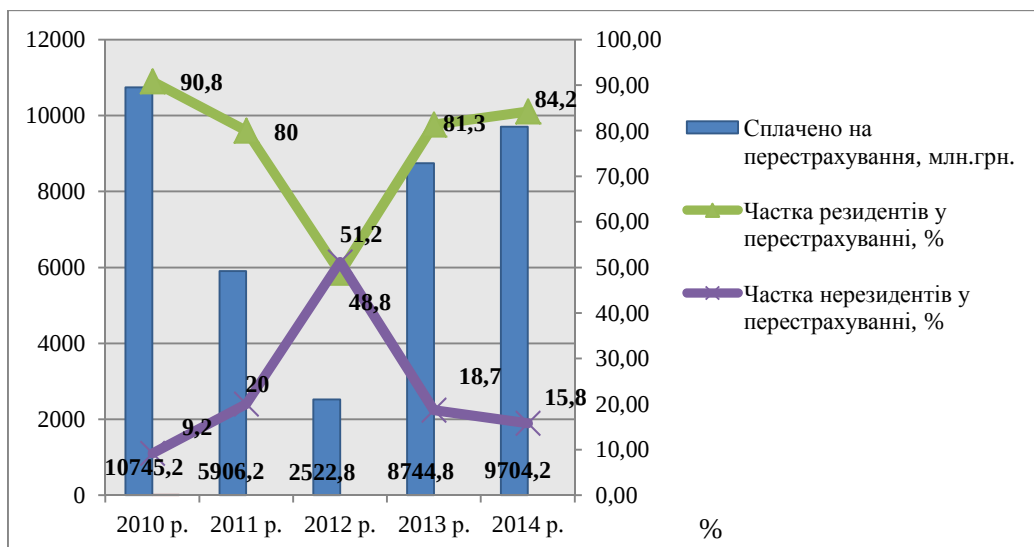

Рис. 2. Співвідношення перестраховання у резидентів і нерезидентів

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Аналізуючи такі зміни на перестраховальному ринку, можна зробити висновок, що в останні роки ситуація кардинально змінилася і частка нерезидентів у вихідному перестраховуванні зменшилась рівно на стільки, на скільки збільшилась частка резидентів, причому у 2012 р. таке співвідношення ще було 50 % на 50 %. Це позитивна тенденція, оскільки перестраховування ризиків за кордоном супроводжується відтоком капіталу та втратою значних фінансових ресурсів.

У нерезидентів найчастіше перестраховуються майже всі види морського страхування та страхування відповідальності перевізників. У вітчизняних перестраховиків в основному перестраховуються невеликі ризики, такі як: страхування майна, страхування відповідальності перед третіми особами, цивільна відповідальність та ін.

Структура вихідного перестраховання у нерезидентів свідчить, що у 2014 р. суттєво змінився розподіл між країнами перестраховиків, так частка перестраховання в Російській Федерації зменшилась на 21 % і збільшилась на такий же відсоток у країнах Європейського Союзу (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл вихідного перестрахування між країнами нерезидентів, %

Показники	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Великобританія	30	27	19	15	23
Російська Федерація	17	19	20	39	18
Швейцарія	12	12	11	11	14
Німеччина	11	11	18	15	21
Франція	5	6	8	3	4
Австрія	5	7	7	6	6
США	2	2	5	2	2
Інші	18	16	12	9	12
Усього	100	100	100	100	100

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Перестрахування ризиків у нерезидентів у 2014 р. здійснювалось у дванадцяти країнах (рис. 3). У загальній сумі сплачених премій на перестрахування нерезидентам найбільше було сплачено до Сполученого Королівства Велика Британія в обсягах – 349,9 млн грн (22,9 %), Німеччини – 326,9 млн грн (21,4 %), Російської Федерації – 275,2 млн грн (18,0 %), Швейцарії – 210,0 млн грн (13,7 %).

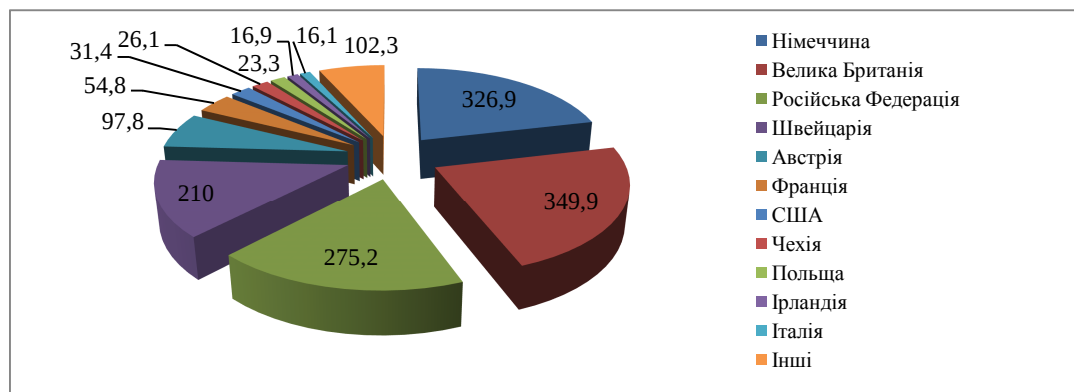

Рис. 3. Розподіл обсягів перестрахування ризиків у нерезидентів, млн грн

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Структура перестрахування за видами страхування (табл. 4) свідчить, що більше перестраховується страхування майна та фінансових ризиків, страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, страхування вантажів та багажу, страхування відповідальності перед третіми особами.

За даними структури вихідного перестрахування за видами страхування можна також зробити висновок, що на зростання обсягів перестрахування здебільшого вплинуло збільшення перестрахування фінансових ризиків, оскільки за останні 3 роки частка перестрахування фінансових ризиків у загальній структурі вихідного перестрахування зросла з 12,0 до 25,6 %.

Таблиця 4

Структура вихідного перестрахування за видами страхування, %

Показники	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6
Страхування фінансових ризиків	21,0	16,0	12,0	18,7	25,6
Страхування майна	28,0	24,0	23,0	20,6	16,7
Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	19,0	13,0	13,0	14,7	12,4
Страхування вантажів та багажу	10,0	11,0	7,0	7,3	10,7
Страхування відповідальності перед третіми особами	5,0	10,0	11,0	11,1	8,8
Інші види страхування	4,0	9,0	9,0	8,3	5,9
Страхування наземного транспорту (КАСКО)	-	-	16,0	6,6	5,4

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5	6
Страховання виданих і прийнятих гарантій	3,0	2,0	-	-	4,5
Страховання від нещасних випадків	1,0	2,0	3,0	5,5	3,4
Страховання кредитів	2,0	2,0	-	4,0	3,1
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ)	-	-	6,0	1,8	1,9
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів («Зелена картка»)	-	-	-	1,4	1,6
Автостраховання (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка»)	7,0	11,0	-	-	-
Усього	100	100	100	100	100

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Частка надходжень премій від перестраховувальників-нерезидентів (вхідне перестраховання) є незначною і становить менше 2 % і в останні роки має тенденцію до зменшення (табл. 5, рис. 4).

Таблиця 5

Динаміка показників вхідного перестраховання

Показники	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Отримані страхові премії від перестраховувальників-нерезидентів, млн грн	192,3	429,1	275,4	324,0	12,9
Частка отриманих премій від перестраховувальників-нерезидентів у валових преміях, %	0,8	1,9	1,3	1,1	0,05
Виплати, компенсовані перестраховувальникам-нерезидентам, млн грн	1837,1	578,0	15,9	27,4	9,9
Частка виплат, компенсованих перестраховувальникам-нерезидентам у валових виплатах, %	30,1	11,9	0,3	0,6	0,2

Джерело: розроблено автором за даними [4].

Це свідчить про низький рівень розвитку страхового ринку, відсутність довіри до вітчизняних страховиків і надійних механізмів перестраховання. Певним чином на таку ситуацію вплинула політична та економічна нестабільність у країні, а також скорочення обсягів страхування.

Отже, функціонування вітчизняного перестраховального ринку в сучасних умовах знаходиться під впливом багатьох чинників, які негативно позначаються на фінансових показниках і стримують його розвиток.

Рис. 4. Динаміка премій та виплат за вхідним перестрахованням, млн грн

Джерело: розроблено авторами за даними [4].

Так, на сьогодні в Україні практично не сформована законодавча база, яка б здійснювала регулювання перестраховальної діяльності, оскільки немає закону, який би безпосе-

редньо регламентував відносини на ринку перестрахування. Держава здійснює вплив на формування перестраховальних відносин через інші нормативно-правові документи.

Процес перестрахування в Україні регулюється нормами Закону України «Про страхування», при цьому формування договірних відносин між суб'єктами ринку підпорядковуються Цивільному кодексу України, а перестраховальні операції з нерезидентами – окремим постановам і розпорядженням.

Вітчизняним законодавством також не визначений статус професійної перестраховальної компанії, який дозволив би затвердити на ринку єдині принципи та стандарти перестрахування. Тому виникає необхідність у створенні відповідних нормативно-правових актів, які б регламентували всю сукупність відносин у перестрахуванні, давали б чітке роз'яснення поняття та змісту перестрахування, визначали б всі особливості здійснення перестрахування. Це сприяло б підвищенню якості перестраховальних відносин в Україні та забезпечило б стабільний розвиток страхового ринку.

У країнах Європейського Союзу здійснюється законодавче регулювання перестраховальної діяльності, наприклад, у Великій Британії, Фінляндії, Данії, Люксембурзі та Португалії законодавство однаковою мірою регулює діяльність перестраховиків та діяльність прямих страховиків. У таких країнах, як Австрія, Італія, Іспанія та Швеція здійснюється суворий державний нагляд за діяльністю перестраховальних компаній. У США наглядові органи вимагають від перестраховиків внесення застави до банків, таким чином захищаючи клієнта від банкрутства чи невиплат перестраховика [6].

Вітчизняний перестраховальний ринок характеризується нерозвинутою інфраструктурою. На сьогодні на страховому ринку України функціонує понад триста страхових компаній, які згідно з виданими ліцензіями мають право провадити перестраховальну діяльність. Переважна більшість страхових компаній є універсальними, для яких перестрахування є одним із напрямків їх діяльності. Спеціалізовані перестраховальні компанії діють окремо, але їх незначна кількість. Свідченням нерозвинутості інфраструктури перестраховального ринку є те, що інститут посередників має формальний характер і організація перестраховальних відносин відбувається без участі перестраховальних брокерів.

Така ситуація на ринку перестрахування спричинена зростанням вартості перестраховальної послуги на суму брокерської комісії, а також використанням принципу «взаємного обміну ризиками» з метою збалансування фінансових потоків, який взагалі не передбачає залучення перестраховальних брокерів. До того ж перестраховальний ринок в Україні представлений в основному факультативним перестрахуванням, а це означає що він не орієнтований на використання посередників.

Вітчизняний перестраховальний ринок значно відрізняється від зарубіжних країн щодо рівня залучення посередників, тому перестраховикам необхідно вивчати закордонний досвід щодо залучення перестраховальних брокерів і застосовувати його на практиці, оскільки посередницька діяльність на ринку перестрахування є необхідним важелем його активізації. Посередники допомагають обирати оптимальні умови щодо формування гарантій виконання страхових зобов'язань, зміцнюють відносини між перестраховиком і перестраховальником, сприяють підвищенню якості послуг, а також забезпечують конкурентне середовище на ринку перестрахування.

Вітчизняний перестраховальний ринок представлений в основному факультативним перестрахуванням. Залежно від періодичності виникнення договірних відносин при передачі ризику застосовуються такі методи перестрахування, як факультативне та облігаторне. За факультативного перестрахування укладається разовий договір перестрахування з урахуванням індивідуальних особливостей об'єктів ризиків договору страхування. Факультативне перестрахування здійснюється без зобов'язань страховика про передачу ризику і зобов'язань про його прийняття перестраховиком. Цей вид перестрахування має відповідні переваги: можливість індивідуальної оцінки договору стра-

хування та можливість власного вибору страховиком перестраховика, якого він вважає найбільш надійним. Однак є певні суттєві недоліки: великі витрати на оформлення договору перестрахування, необхідність продовження факультативного договору без суттєвого узгодження умов перестрахування, необхідність узгодження страховиком змін умов страхування з перестраховиком, а також сплата комісії при факультативному перестрахуванні.

У світовій практиці більш поширеним методом є облігаторне перестрахування – це передача страховиком частини ризиків відносно всіх його договорів страхування і прийом їх перестраховиком. Такий метод має суттєві переваги, а саме: можливість здійснення довгострокових відносин між страховиком і перестраховиком, низькі адміністративні витрати на обслуговування договору, рівномірність розподілу значної кількості ризиків між страховиком і перестраховиком, можливість застосування такого методу до будь-якого виду страхування. Недоліком же такого методу є те, що у разі, коли ризик не відповідає умовам облігаторного договору, необхідно укласти договір факультативного перестрахування.

Отже, вітчизняним перестраховикам необхідно застосовувати у своїй практиці облігаторне перестрахування, яке б забезпечило більшу ефективність операцій, зменшило б витрати на обслуговування перестрахування та сприяло розвитку всього ринку перестрахування, залучаючи велику кількість значних ризиків.

Низька капіталізація страхового та перестрахувального ринку. Для забезпечення стабільної та рентабельної роботи перестраховики повинні мати відповідний рівень капіталу, який забезпечував би здійснення виплат за збитками страховиків. Проте вітчизняний перестрахувальний ринок характеризується низьким рівнем капіталізації, порівняно з ринками розвинених країн. Низька капіталізація є одним з основних чинників низької конкурентоспроможності вітчизняних перестраховиків.

Використання перестраховиками методів недобросовісної конкуренції у своїй діяльності. Конкурентні відносини, які формуються на страховому ринку, сприяють його розвитку, якщо вони мають законні форми. Але конкурентне протистояння може відбуватися з використанням недобросовісних засобів, таких як: демпінг, нецінові методи, зловживання конфіденційною інформацією, «економічне шпигунство», дезінформація, розкриття комерційної таємниці, зговір між страховиками, використання «тіньових схем» та ін.

В Україні часто використовується недобросовісна конкуренція, оскільки існують умови для зловживань: економічна та політична нестабільність, низький рівень страхової та перестрахувальної культури, відсутність необхідних нормативно-правових документів, відсутність контролюючих органів, діяльність яких спрямована на протидію незаконним методами ведення конкуренції.

Важливою проблемою розвитку перестрахувального ринку є *невідповідність вітчизняної класифікації страхування та документального оформлення перестрахування міжнародній практиці*, що спричиняє непорозуміння під час укладання договорів перестрахування з іноземними партнерами.

Ведення бізнесу з іноземними перестрахувальними компаніями вимагає, щоб норми вітчизняного законодавства відповідали практиці світових перестрахувальних відносин. Для вирішення цієї проблеми необхідно внести зміни в термінологію перестрахування відповідно до міжнародних стандартів та переглянути форми перестрахувальної документації відповідно до міжнародної практики.

Важливим чинником, який негативно впливає на розвиток вітчизняного ринку перестрахування, є також відсутність необхідної інформації про перестрахування та державних рейтингів страховиків щодо здійснення ними перестрахувальних операцій.

Висновки та пропозиції. Таким чином, на сучасному етапі розвитку вітчизняний перестрахувальний ринок перебуває на початковому етапі формування і не повністю

відповідає потребам страхового ринку. Проте аналіз досвіду функціонування страхового бізнесу в країнах з розвинутою економікою свідчить, що без створення надійної системи перестрахування неможливе подальше вдосконалення страхових відносин.

Сучасні інтеграційні процеси передбачають зменшення та ліквідацію як законодавчих, так і економічних розбіжностей між перестраховальними ринками різних країн, а також формування єдиного страхового простору. Така стратегія розвитку вимагає встановлення єдиних підходів до державного регулювання перестраховальної діяльності та уніфікацію механізмів перестрахування.

Стратегічним напрямом розвитку вітчизняного перестраховального ринку є активна інтеграція в міжнародний простір, тому його вдосконалення повинно спрямовуватись на розроблення вітчизняного законодавства, наближеного до світових стандартів, забезпечення високої якості перестраховальних операцій, а також збільшення ступеня їх відкритості та прозорості.

З огляду на це, в Україні необхідно сформувати законодавчу базу перестрахування як виду діяльності, підвищити рівень професіоналізму персоналу та рівень якості перестраховальних операцій, створити умови для розширення перестраховальної діяльності та виникнення потужних національних перестраховальників для поступового інтегрування у світовий перестраховальний ринок.

Список використаних джерел

1. Віленчук О. М. Перестрахування екологічних ризиків: стан та перспективи розвитку в Україні / О. М. Віленчук // *Фінанси України*. – 2009. – № 11. – С. 90–97.
2. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник / О. Д. Вовчак. – К. : Знання, 2011. – 391 с.
3. Залетов О. Особливості національного перестрахування / О. Залетов // *Страхова справа*. – 2003. – № 3 (11). – С. 20–24.
4. Огляд ринків фінансових послуг та підсумки діяльності небанківських фінансових установ за 2010–2014 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/oglyad-rinkiv.html>.
5. *Про страхування* [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
6. Ткаченко Н. В. Міжнародний досвід регулювання перестрахових операцій / Н. В. Ткаченко // *Збірник наукових праць ЧДТУ*. – 2010. – № 22. – С. 58–61.
7. Теревус О. М. Перестрахування та проблеми його розвитку в Україні / О. М. Теревус // *Галицький економічний вісник*. – 2009. – № 2. – С. 105–109.